



# Viete, ako šetriť energiou?

**EKO** **NOMICKY**  
**LOGICKY**

Spracované v spolupráci s:

**SEVEEn, Stredisko pre efektívne využívanie energie, o. p. s.**

Všetky informácie o energetickom štitkovaní domácich spotrebičov, vrátane ich legislatívnej úpravy, kontrolných aktivít dozorných orgánov a významu energetických štítkov pre spotrebiteľov nájdete na stránkach európskeho projektu Come On Labels: [www.come-on-labels.eu](http://www.come-on-labels.eu)

[www.svn.cz](http://www.svn.cz) / [www.uspornespotrebice.cz](http://www.uspornespotrebice.cz)



Vyšlo v Bratislave 2013

Organizované v rámci európskeho projektu Come On Labels. Zodpovednosť za obsah nesú autori. Európska komisia nenesie zodpovednosť za využitie informácií nachádzajúcich sa v tejto publikácii.



V tejto brožúre vám predkladáme súhrn informácií, rád a tipov, ako dosahovať najväčšie úspory energie a ako vybrať správny spotrebič. Naši predavači vám pomôžu a poradia priamo v našich predajniach.

Pre rýchlu orientáciu sú naše najúspornejšie spotrebiče označené logom **EKOLOGICKÝ**. S týmito spotrebičmi výrazne ušetríte za energie a sú zároveň aj ekologicky šetrné.

Veľmi často sa nás zákazníci pýtajú na vysvetlenie kategórie A uvádzanej na energetickom štítku alebo v letákových ponukách. Pre mnoho spotrebičov sa na energetickom štítku uvádzajú aj kategórie A+++, A++ a A+. Napríklad pre chladničky alebo sušičky je trieda A+++ o 60 % úspornejšia než trieda A, pri práčkach a umývačkách o cca 30 % úspornejšia. Trieda A už teda pre tieto kategórie výrobkov neznamena úsporný spotrebič



# Nové energetické štítkovanie domácich elektrospotrebičov

## Kompletný prehľad pre všetky kategórie domácich elektrospotrebičov

Energetický štítok poskytuje veľmi jednoduchý spôsob, ako si vybrať energeticky úspornejší elektrospotrebič. Energetické štítky vám umožnia prehľadne porovnať vybrané modely a jednoducho sa rozhodnúť pre najúspornejšie spotrebiče na trhu.

Od roku 2011 sa v obchodoch pri niektorých spotrebičoch začali objavovať nové typy energetických štítkov. Tieto štítky sa od tých pôvodných líšia tak vzhľadom, ako aj obsahnutými informáciami.

Aké sú hlavné zmeny v energetickom štítkovaní elektrospotrebičov? Ktorých elektrospotrebičov sa to týka? Ako bude vyzeráť nový štítok a aké sú rozdiely medzi novým a pôvodným štítkom? Ako vyberať spotrebiče a ako ich správne obsluhovať? Odpovede na tieto otázky nájdete v predloženej publikácii.

### Energetické štítkovanie v skratke

Energetické štítkovanie pre prvé spotrebiče sa v EÚ začalo už na začiatku deväťdesiatych rokov. Štítkovanie bolo postupne zavedené pre:

- chladiace a mraziace spotrebiče,
- práčky a sušičky,
- umývačky riadu,
- svetelné zdroje,
- klimatizačné jednotky,
- a elektrické rúry.

V roku 2010 bola prijatá nová legislatíva, ktorá energetické štítkovanie upravuje. V čom spočívajú hlavné zmeny?

### Nové vs. staré štítky

Nižšie uvedené zmeny, t. j. pravidlá „nových“ energetických štítkov, platia pre

- chladiace spotrebiče pre domácnosť (chladničky, mrazničky a ich kombinácie),
- práčky, umývačky riadu,
- klimatizačné jednotky,
- televízory,
- od roku 2013 aj sušičky bielizne a svetelné zdroje.

Pre ostatné spotrebiče, na ktoré sa vzťahuje energetické štítkovanie, zostáva zatiaľ v platnosti pôvodný systém, pre niektoré sa však už nové štítky takisto pripravujú.

## ● Možnosť zaviesť triedy A+, A++, A+++

Tieto triedy môžu byť zavedené, ak už vzhľadom na technologický pokrok nestačí pôvodná stupnica A – G. V súčasnosti je už napríklad trieda A+++ pri chladničkách, mrazničkách, práčkach a umývačkách riadu.

## ● Stupnica má len 7 tried

Vo väčšine prípadov má stupnica na štítku len 7 tried. Ak teda je napríklad zavedená trieda A+++ , stupnica sa končí písmenom D (A+++ až D) namiesto pôvodného G. Vrchná šípka (trieda) musí byť označená zeleno a spodná šípka (trieda) vždy červeno.

## ● Nová metodika merania bližšie skutočnému použitiu spotrebiča

Výpočet indexu energetickej účinnosti, ktorý tvorí základ zaradenia do energetickej triedy, je teraz bližšie reálnemu použitiu spotrebiča v domácnosti.

Napríklad spotreba elektrickej energie práčky po novom zahŕňa pranie aj pri teplote na 40 °C a pri polovičnej náplni na rozdiel od predchádzajúcej metodiky, ktorá počítala len s plným pracím cyklom na 60 °C.

## ● Nové informácie na štítkoch

Štítok už neobsahuje pri práčkach a umývačkách riadu triedu účinnosti prania, resp. umývania, pretože tieto hodnoty nie sú relevantné (všetky práčky a umývačky majú triedu A). Namiesto spotreby energie a vody na jeden prací/umývací cyklus teraz štítok obsahuje informáciu o ročnej spotrebe energie a vody.

## ● Štítok je jazykovo neutrálny

Štítky v celej Európskej únii majú teraz rovnakú podobu na rozdiel od pôvodného vzoru, na ktorom sa objavovali texty v národných jazykoch.

## ● Štítok aj v internetových obchodoch

Informácie uvedené na štítku musia byť súčasťou informácií poskytovaných pri predaji elektrospotrebičov cez internet, pri zásielkovom či katalógovom predaji.

## ● Energetická trieda v reklame na výrobky

Od roku 2012 musí byť vo všetkých reklamných materiáloch, ktoré udávajú cenu a/alebo spotrebu, uvedená aj energetická trieda spotrebiča.

## ● Ekodizajn

Niektoré ďalšie zmeny v súvislosti s domácimi elektrospotrebičmi súvisia s tzv. smernicou o ekodizajne. V rámci tejto smernice sú postupne stanovené požiadavky na minimálnu účinnosť jednotlivých spotrebičov. To znamená, že výrobky s nízkou energetickou účinnosťou už nemôžu byť uvádzané do predaja.

Pre podstatnú časť chladničiek, mrazničiek, práčok a umývačiek riadu (podľa ich vyhotovenia) sa už nesmú do predaja uvádzať výrobky s energetickou triedou horšou než A – trieda A je teda pri mnohých spotrebičoch tou najnižšou dostupnou triedou. Hľadajte spotrebiče s označením A+++ , resp. A++!

# ●●● Chladničky, mrazničky a ich kombinácie

## ● Informácie k nákupu novej chladničky/mrazničky z pohľadu EKO

- Veľkosť chladničky by mala zodpovedať cca 60 litrom objemu na osobu.
- Preferujte systém NO FROST (beznámrazový systém).
- Pultové mrazničky spotrebujú cca o 15 % menej elektriny ako skriňové.
- Chladnička triedy B za svoju životnosť 12 rokov spotrebuje oproti modernejšej chladničke triedy A++ o 2,2 MWh elektriny navyše (viac než 200 €)!

## Prepočet prevádzky starej a novej úspornej chladničky

vek chladničky	prevádzkové náklady (za 1 rok)	zaplatíte navyše (za 1 rok)	zaplatíte navyše (za 5 rokov)
nová chladnička	24 €	0	0
5 rokov stará chlad.	37 €	9 €	43 €
10 rokov stará chlad.	49 €	20 €	102 €
15 rokov stará chlad.	62 €	32 €	129 €
20 rokov stará chlad.	71 €	42 €	209 €

Prepočítané pri priemernej sadzbe 0,13 €/kWh. Uvažujeme o 220 l objeme mrazničky.  
\*zdroj ZSE

## ● Ďalšie zmeny

Od júla 2012 sa môžu uvádzať na trh len chladničky a mrazničky triedy A+ a vyššej a od júla 2014 len A++ a najlepšie A+ (s indexom energetickej efektívnosti nižším než 42 %).  
**Vzhľadom na zachovanie stupnice na energetickom štítku je tak potrebné venovať väčšiu pozornosť jednotlivým „+“.**

## ● Odporúčané kritériá výberu v súčasnosti najúspornejších spotrebičov na trhu

Hľadajte chladničky, mrazničky a ich kombinácie triedy A+++. Ponuka spotrebičov v triede A++ je už dostatočne široká a, pozor, chladiace spotrebiče horšie než trieda A sa už nesmú predávať!

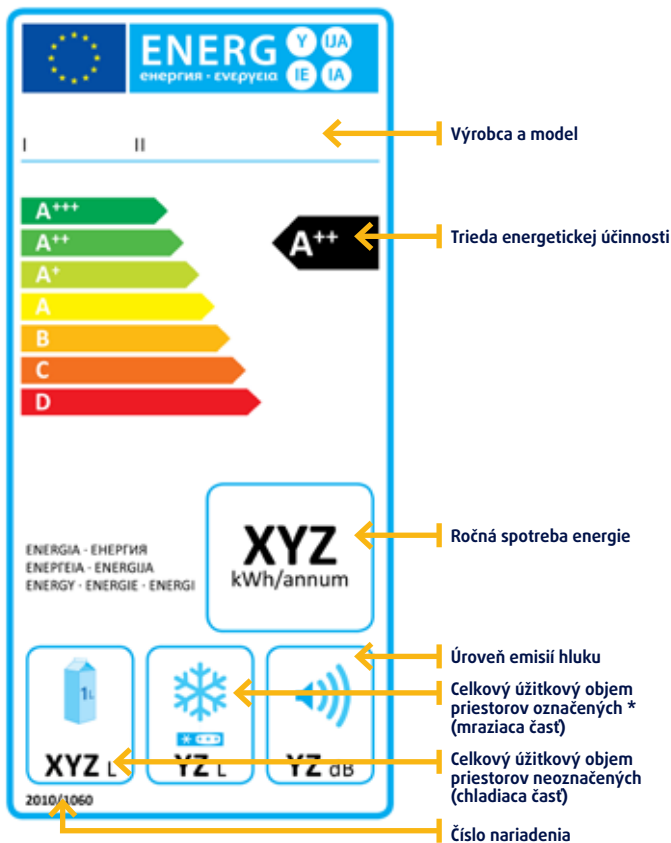
### Pozn.:

- Energetické štítkovanie sa týka chladiacich zariadení s úžitkovým objemom od 10 l do 1 500 l.
- Po novom sa energetické štítky týkajú výslovne aj chladničiek absorpčného typu a spotrebičov uchovávajúcich víno.
- Pri spotrebičoch uchovávajúcich víno sa údaje o objeme nahradzujú kapacitou uvádzanou v počte štandardných fliaš vína (0,75 l), ktoré je možné do spotrebiča umiestniť podľa pokynov výrobcu

Ďalšie informácie na [www.lednický.cz](http://www.lednický.cz) alebo [www.datart.sk](http://www.datart.sk)

Nové chladničky, mrazničky a ich kombinácie musia byť od 30. novembra 2011 vybavené novým energetickým štítkom.

## Nový štítok



## Pôvodný štítok



## Tipy na úspornú prevádzku

- Používajte prací prášok s účinnosťou pri nižších teplotách.
- Znížením teploty z 90 °C na 60 °C je možné ušetriť až 1/4 energie.
- Ak je to možné, nepoužívajte predpieerku.
- Krátke pracie programy ušetria najviac energie.
- Práčku zapínajte, až keď je celkom plná.
- Práčku postavte na rovnú a pevnú podlahu (nerovnosti = dlhší čas odstredovania).

## Informácie k nákupu novej práčky z pohľadu EKO

- Nové typy práčok spotrebujú o 60 % menej elektriny v porovnaní s práčkami z osemdesiatych rokov a takmer o 3/4 menej vody.
- Pri častejšom praní sa vyplatí uvažovať o väčšej kapacite práčok s náplňou 6 alebo 7 kg (menej pracích cyklov = nižšie prevádzkové náklady).

## Ďalšie zmeny

- Po novom možnosť energetickej triedy A+ – A+++. Trieda A+++ je o 32 % úspornejšia než trieda A. Trieda B a nižšie sa už na trhu neponúkajú.
- Od 1. decembra 2011 môžu byť na trh uvádzané len práčky energetickej triedy A a vyššej, od 1. decembra 2013 len práčky energetickej triedy A+ a vyššej.
- Pre práčky ďalej platí obmedzenie spotreby vody a všetky práčky budú od decembra 2013 musieť mať funkciu prania v studenej vode (20 °C).
- Štítok už neobsahuje triedu účinnosti prania, pretože všetky práčky s kapacitou nad 3 kg majú povinne triedu účinnosti prania A.



## Prepočet prevádzky starej a novej úspornej práčky

vek práčky	prevádzkové náklady (za 1 rok)	zaplatíte navyše (za 1 rok)	zaplatíte navyše (za 5 rokov)
nová práčka	34€	0	0
5 rokov stará práčka	54 €	19 €	96 €
10 rokov stará práčka	67 €	33 €	165 €
15 rokov stará práčka	74 €	39 €	197 €

Prepočítané pri priemernej sadzbe 0,13 €/kWh, cena vody 0,00186 €/l\*\* /liter, 5 kg bielizne. Prepočítané pre 4 člennú rodinu, ktorá perie cca 200x ročne.

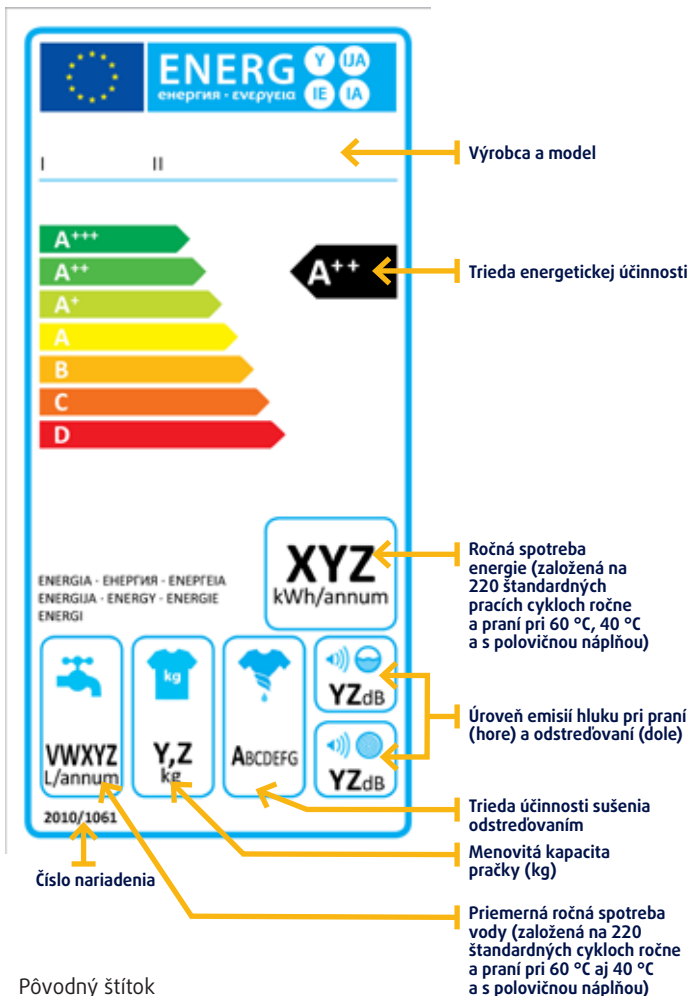
\*zdroj ZSE, \*\*zdroj BVSAS

Ďalšie informácie na [www.datart.sk](http://www.datart.sk)

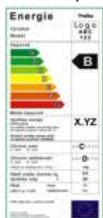


Nové práčky musia byť od 20. decembra 2011 vybavené novým energetickým štítkom.

## Nový štítok



Pôvodný štítok



# Sušičky bielizne

## Tipy na obsluhu

- Do sušičky vkladajte bielizeň vopred dostatočne vyžmýkanú (min. 1 200 ot./min.). Čím je suchšia, tým lepší výsledok dosiahnete.
- Bielizeň je vhodné vopred vytriediť. Odevy, ktoré je nutné žehliť, nesušíme spolu s nekrčivými.
- Pri nákupe sušičky odporúčame na zváženie typ s tepelným čerpadlom, ktorý umožňuje jej zaradenie do energetickej triedy A.
- Nepreplňujte sušičku, pretože sa tak predlžuje čas sušenia (a teda zvyšuje spotreba elektrickej energie).
- Nezabudnite pravidelne čistiť filtre od zvyškov po sušení. Zanesené filtre znižujú účinnosť sušičky a tým zvyšujú spotrebu elektriny.

## Informácie k nákupu novej sušičky bielizne z pohľadu EKO

- Odporúčame kúpu samostatnej práčky a sušičky namiesto kombinácie.
- Ak je to možné (nutný odvod vzduchu von), radšej voľte typ ventilačný (odvetrávací). Oproti kondenzačným typom spotrebávajú ventilačné sušičky menej energie.
- Sušičky pracujúce na princípe tepelného čerpadla majú až 46 % úsporu energie oproti kondenzačným sušičkám.

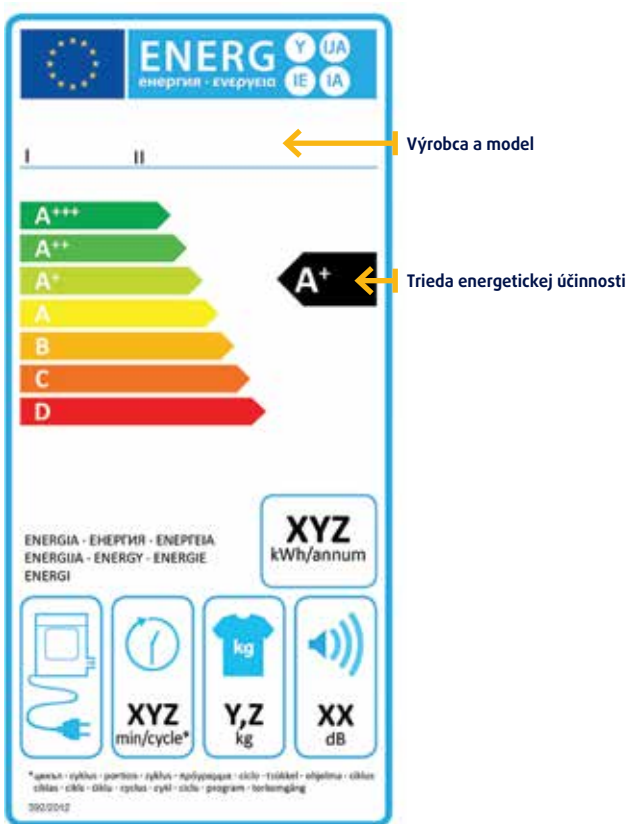
## Odporúčané kritériá výberu v súčasnosti najúspornejších spotrebičov na trhu

Hľadajte sušičky minimálne **energetickej triedy A**.  
Na trhu sú už modely s označením **A-60 %**.



Od júna 2013 sa na trh budú uvádzať sušičky bielizne s novým energetickým štítkom.

**Nový štítok**



### Pôvodný štítok



**Zákaznická linka 0850 DATART (0850 328 278)**

# Umývačky riadu

## Tipy na úspornú prevádzku

- Umývačku zapínajte, až keď je celkom plná.
- Voľte automatický program, ktorý optimalizuje spotrebu vody a elektrickej energie.
- Vyhýbajte sa používaniu predumývacieho programu (odporúčame oplach pred vložením do umývačky).
- Odložené umývanie – s časovačom môžete nastaviť čas spustenia umývacieho programu podľa potreby (napr. nočný prúd).
- Pravidelne čistite sitko a kontrolujte stav regeneračnej soli a leštidla.

## Informácie k nákupu novej umývačky riadu z pohľadu EKO

- Vyberte si kvalitnú umývačku kategórie A+++ (energetická trieda), trieda účinnosti sušenia A.
- Dnešné umývačky spotrebujú o viac ako 40 % menej elektriny než prvé umývačky z 80. rokov.
- Trieda A+++ má o 30 % nižšiu spotrebu energie než výrobok triedy A.
- Väčšie umývačky (12 až 14 súprav riadu) sú efektívnejšie ako menšie umývačky (na 6 až 9 súprav, so šírkou 45 cm).

### Propočet provozu staré a nové úsporné myčky

vek umývačky	prevádzkové náklady (za 1 rok)	zaplatíte navyše (za 1 rokov)	zaplatíte navyše (za 5 rokov)
nová umývačka	27€	0	0
5 rokov stará umývačka	37 €	11 €	53 €
10 rokov stará umývačka	51 €	25 €	123 €
15 rokov stará umývačka	73 €	47 €	235 €

Prepočítané pri priemernej sadzbe 0,13 €/ kWh, cena vody 0,00186 €/\*\* /liter, na 60 cm umývačku a priemerný počet umývacích cyklov je cca 220x ročne. \*zdroj ZSE, \*\*zdroj BV SAS

## Ďalšie zmeny

- Štítok už neuvádza index umývacej účinnosti, pretože všetky umývačky sú v kategórii A.
- Od 1. decembra 2011 je možné uvádzať na trh len umývačky triedy energetickej účinnosti A a lepšej (resp. B pre umývačky s kapacitou 10 súprav riadu a so šírkou 45 cm a menšie).
- Od 1. decembra 2013 bude možné uvádzať na trh len umývačky triedy energetickej účinnosti A+ a lepšej (resp. A pre umývačky s kapacitou 10 súprav riadu a šírkou 45 cm alebo menšou).

## Tipy na obsluhu

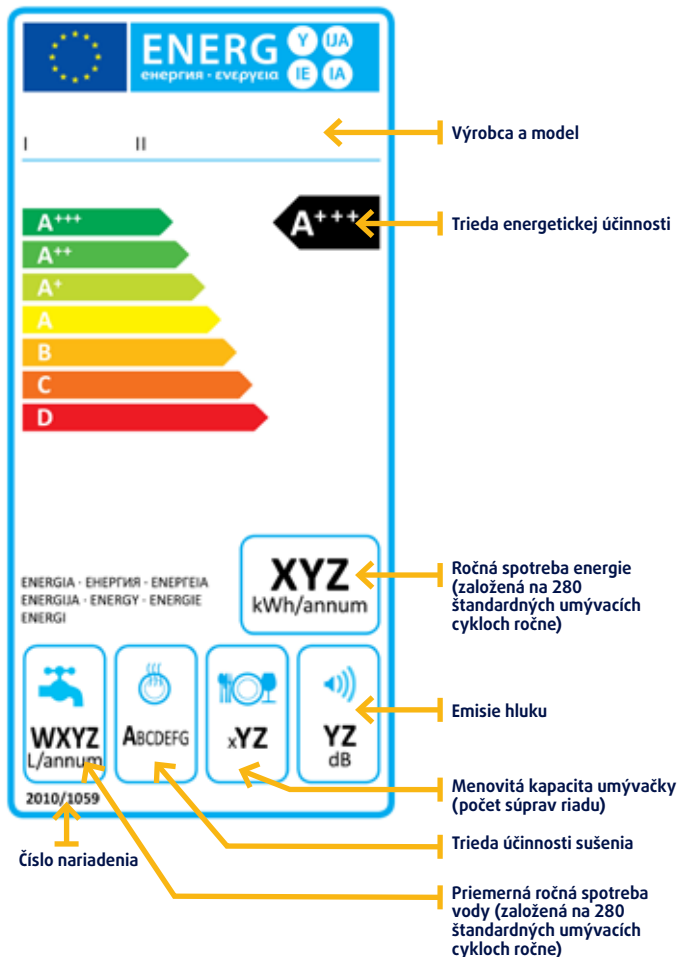
- Voľte optimálnu veľkosť umývačky a umývačku zapínajte, až keď je celkom naplnená.
- Umývačka so šírkou 60 cm je prevádzkovo úspornejšia než umývačka šírky 45 cm.
- Málo špinavý riad vyskúšajte umyť pri teplote vody zníženej na 45 °C alebo 50 °C namiesto vyšších 65 °C.
- Pred tým, než dáte riad do umývačky, odstráňte z neho zvyšky jedla. Nie je však vždy nutné riad predumyť vodou.
- Špinavý riad dajte do umývačky hneď, ako ho prestanete používať, a umývačku zavrite. Riad tak v umývačke nezaschne.

## Odporúčané kritériá výberu v súčasnosti energeticky najúspornejších spotrebičov na trhu

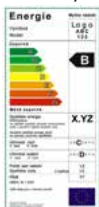
Energetická trieda	A+++
Trieda účinnosti sušenia	A

Nové umývačky musia byť od 20. decembra 2011 vybavené novým energetickým štítkom.

## Nový štítok



## Pôvodný štítok



## Elektrické rúry

Pri elektrických rúrach nateraz zostáva zachovaný pôvodný typ štítka.

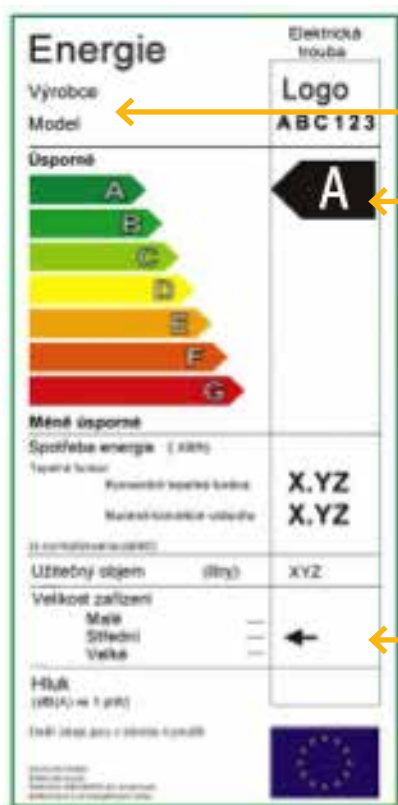
### Tipy na obsluhu

- Rúru nepredhrievajte, ak to nie je v recepte výslovne uvedené.
- Rúru počas pečenia zbytočne neotvárajte, pri každom otvorení klesne teplota v rúre o 20 – 40 °C.
- Keď je to možné, použite gril. Gril spotrebuje menej energie a predhriatie nie je nutné.

### Odporúčané kritériá výberu v súčasnosti najúspornejších spotrebičov na trhu

Hľadajte elektrické rúry **triedy A**. Je však možné nájsť aj rúry so spotrebou nižšou o 30 %, než zodpovedá zaradenie do energetickej triedy A.

### Pôvodný štítok



Výrobca a model

Trieda energetickej účinnosti

Kritérium:  
malé (12 – 34 l),  
stredné (35 – 64 l),  
veľké (nad 64 l)

## ●●● Elektrické sporáky, varné dosky

### ● Tipy na úspornú prevádzku

- Rúru pri pečení zbytočne neotvárajte – únik tepla = predĺženie času pečenia.
- Využívajte zvyškové teplo platničky – vypnite ju vždy o trochu skôr.
- Varte vodu s pokrievkou – znížite spotrebu energie.
- Varte a ohrievajte len v potrebnom množstve vody.
- Menšie pokrmy ohrievajte v mikrovlnnej rúre.
- Hrnce s rovným dnom šetria až 30 % energie.
- Používajte riad, ktorý výborne vedie teplo (podmienka pri indukčných varných doskách).

### ● Informácie k nákupu nového elektrického sporáka/varnej dosky z pohľadu EKO

- Odporúčame nový sporák energetickej triedy A.
- Nové typy sporákov usporia oproti starším 20 – 30 % energie.
- Pri modeloch s teplovzdušným ventilátorom nie je potrebné rúru predhrievať.
- Pečenie v elektrickej rúre je rýchlejšie a rovnomernejšie než v rúre plynovej.
- Sklokeramické varné dosky s ohrevom typu Hi-light alebo indukčné dosky majú spotrebu nižšiu až o 60 % oproti klasickým varným doskám.

### ● Výhody indukčnej varnej dosky

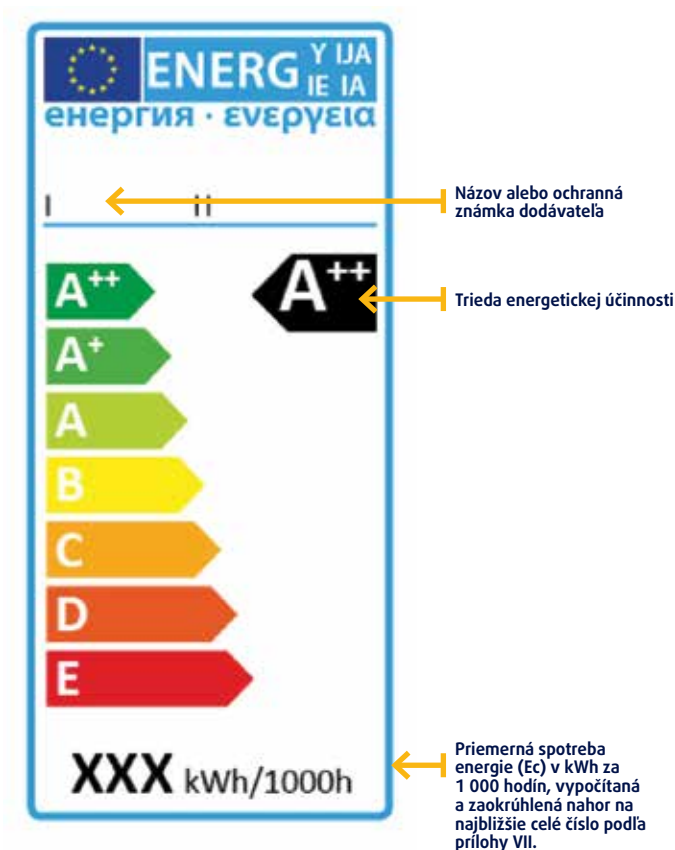
- Ohrieva sa len nádoba (nehrozí nebezpečenstvo popálenia).
- Minimalizácia strát pri prechode tepla – ohrieva sa len dno kovovej nádoby.
- Úspora času – varí omnoho rýchlejšie (rýchla reakcia po zmene nastavenia teploty).
- Jednoduchá obsluha a údržba



## Zdroje svetla

Pri svetelných zdrojoch je zatiaľ v platnosti pôvodný typ štítka, od roku 2013 až 2014 sa však budú zavádzať nové energetické štítky pre jednotlivé svetelné zdroje, vrátane LED zdrojov.

### Nový štítok pre svetelné zdroje.





## ● **Ďalšie zmeny**

- Od septembra 2011 nesmú byť na trh uvádzané nové klasické žiarovky s príkonom 60 W a od septembra 2012 ostatné klasické žiarovky a halogénové žiarovky horšie než triedy C.
- Na obaloch či voľne prístupných stránkach musia byť pri svetelných zdrojoch uvedené okrem iného nasledujúce informácie:
  - životnosť svetelného zdroja v hodinách,
  - počet spínacích cyklov,
  - teplota chromatickosti (vyjadruje sa tiež ako hodnota v kelvinoch),
  - čas nábehu na 60 % svetelného výkonu,
  - upozornenie v prípade, že svetelný zdroj nie je možné stmievať alebo ho je možné stmievať len s určitými stmievačmi,
  - rozmery svetelného zdroja v milimetroch (dĺžka a priemer),
  - ak je to relevantné, uvedie sa ekvivalentný príkon žiarovky, prípadne svetelný tok.

## **Tipy na obsluhu**

- Obmedzte zbytočné stále svietenie (napr. na chodbách) alebo dekoratívne osvetlenie. Sviňte len tam, kde je to potrebné.
- Pravidelne zbavujte svietidlá prachu. Zašpinené svietidlo viac pohlcuje svetlo.
- Vyberajte iba kvalitné svetelné zdroje.
- Pred kúpou kompaktnej žiarivky sa uistite, že sa hodí do konkrétneho svietidla a že má vhodný závit (E27 či E14).

## ● **Odporúčané kritériá výberu v súčasnosti najúspornejších spotrebičov na trhu**

<b>Kompaktné žiarivky E27/E14</b>	Energetická trieda	A
	Životnosť	Min. 15 000 hodín
	Životnosť pri trubicových E27	Min. 20 000 hodín
	Uvedený počet cyklov (zapnúť/ vypnúť)	
	Počet cyklov pri trubicových E27	Min. 50 000
	Veľmi dobré podanie farieb	Ra>80
<b>Halogénové žiarovky E27/E14</b>	Energetická trieda	B–D
	Životnosť	Min. 2 000 hodín
	Životnosť	Min. 25 000 hodín
<b>LED žiarovky E27/E14</b>	Veľmi dobré podanie farieb	Ra>80
	Vyžarovanie všetkými smermi	
	Min. počet spínacích cyklov	50 000
	Svetelný tok	>80 lm

## ● Na čo si dať pozor?

- Pozor na príkon: kedysi sme vyberali žiarovky iba podľa ich príkonu (25, 40, 60 alebo 100 wattov), teraz sú však rozhodujúce lúmeny, čo sú jednotky svetelného výkonu alebo svietivosti (ide o povinný údaj na energetickom štítku). Šesťdesiatwattovej žiarovke zodpovedá svetelný výkon 500 až 800 lúmenov, bez ohľadu na príkon danej žiarovky.
- Halogénovú žiarovku nikdy nechytajte holými prstami.
- Úsporné žiarovky sú vyrábané v pestrej škále farieb svetla od farby plameňa (okolo 2 500 kelvinov), teplej žltej (2 700 K) cez chladnú bielu (3 000 – 5 000 K) až po denné svetlo (6 000 K) – pri výbere teda dbajte na to, aby ste vybrali rovnakú farebnosť napr. do lustra, kde máte viac žiaroviek.
- Kompaktné úsporné žiarivky obsahujú ortuť a nepatria do bežného odpadu – je potrebné ich odovzdať na odbornú recykláciu.
- Okrem LED žiaroviek je potrebné sledovať počet spínacích cyklov – pri kvalitných žiarivkách už časté vypínanie a zapínanie tak veľmi neprekáža (pri LED žiarovkách to nie je rozhodujúce vôbec, životnosť to nijako neovplyvňuje).
- Na všetky úsporné žiarovky sa vzťahuje dvojročná záručná lehota – ak vám doslúžia skôr, neváhajte ich reklamovať.

## ● Na čo sa zamerať pri kúpe, ako vybrať tú správnu?

	Halogénová žiarovka	Kompaktná žiarivka	LED žiarovka
Príkon pre porovnanie *)	42 W	18W	14 – 15 W
Životnosť **)	2 000 - 3 000 h	10 000 - 20 000 h	20 000 - 45 000 h
Úspora oproti bežnej žiarovke	cca 30 %	cca 70 %	cca 80 %
Výhody	Sú cenovo dostupné, uplatnia sa tam, kde je potrebné svietiť krátkodobo.	Dlhá životnosť a výrazná úspora za prijateľných cenových podmienok.	Predstavujú budúcnosť v osvetlení domácností – vydržia desiatky rokov, majú nízku spotrebu, sú veľmi odolné, časté zapínanie a vypínanie neovplyvňuje ich životnosť.
Nevýhody	Úspora oproti klasickým žiarovkám nie je taká výrazná, takisto produkujú teplo a nehodia sa všade (do nábytku, pod sadrokartónové podhlady a pod.).	Dlhší čas nábehu, nehodia sa do chladnejších priestorov a tam, kde svietime krátku chvíľu (wc, pivnica), obsahujú ortuť a predstavujú stále ekologickú záťaž.	Vyššia cena, zatiaľ slabší výkon vo vyšších náhradách klasických žiaroviek.

\* Ekvivalent klasickej 60 W žiarovky

\*\* Životnosť klasickej žiarovky 1 000 h

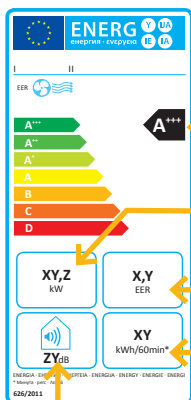
# Klimatizačné jednotky pre domácnosť

## Štítky platné pre spotrebiče uvedené na trh od januára 2013.

Nový systém štikovania rozlišuje tri hlavné typy klimatizačných jednotiek – delené (alebo „splitové“), jednokanálové a dvojkanálové. Každý typ sa delí ešte na jednotky reverzibilné (teda tie, ktoré dokážu chladiť aj vykurovať), jednotky iba s chladiacou funkciou a jednotky iba s funkciou vykurovania. Tu pre ilustráciu uvádzame podobu štítkov pre dva typy klimatizačných jednotiek, ktoré sú v SR viac zastúpené – delené („splitové“) reverzibilné klimatizácie a jednokanálové klimatizácie iba s chladiacou funkciou.

Jednokanálové klimatizačné jednotky  
iba s chladiacou funkciou

Delené reverzibilné  
klimatizačné jednotky

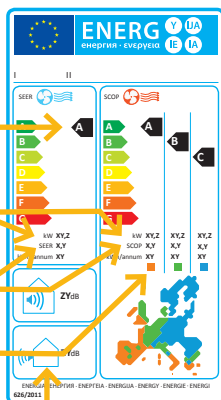


Trieda  
energetickej  
účinnosti (vpravo  
pre chladienie  
i vykurovanie)

Menovitý  
chladiaci výkon  
v kW (vpravo  
uvedený aj výkon  
vykurovania)

Menovitý  
chladiaci  
a výhrevný faktor

Hodinová  
spotreba energie  
(štítko vpravo  
ročná spotreba  
energie)



Hladina akustického výkonu  
vnútornej (a vonkajšej)  
jednotky

## Tipy na obsluhu

- Kým si zadovážite klimatizáciu, zvážte, či ste naozaj vyskúšali všetky možnosti, ako ochladiť svoje obydlie prirodzeným spôsobom – vetranie, zatienenie a pod.
- Mobilné klimatizácie – klimatizačnú jednotku umiestňujte tak, aby potrubie s odvodom odpadového vzduchu bolo čo najkratšie.
- Delené klimatizácie – vonkajšiu jednotku umiestňujte vždy čo najbližšie k obytnej miestnosti, ktorú budete klimatizovať. Vnútorňú jednotku umiestňujte najlepšie na obvodovú stenu čo najbližšie k jednotke vonkajšej.
- Pri prevádzke klimatizácie je bezpodmienečne nutné uzavrieť okná, aby do miestnosti nevnikal teplý vzduch z vonkajšieho prostredia.
- Pri mobilných klimatizáciách tiež optimálne utesniť miesto odvodu horúceho odpadového vzduchu.

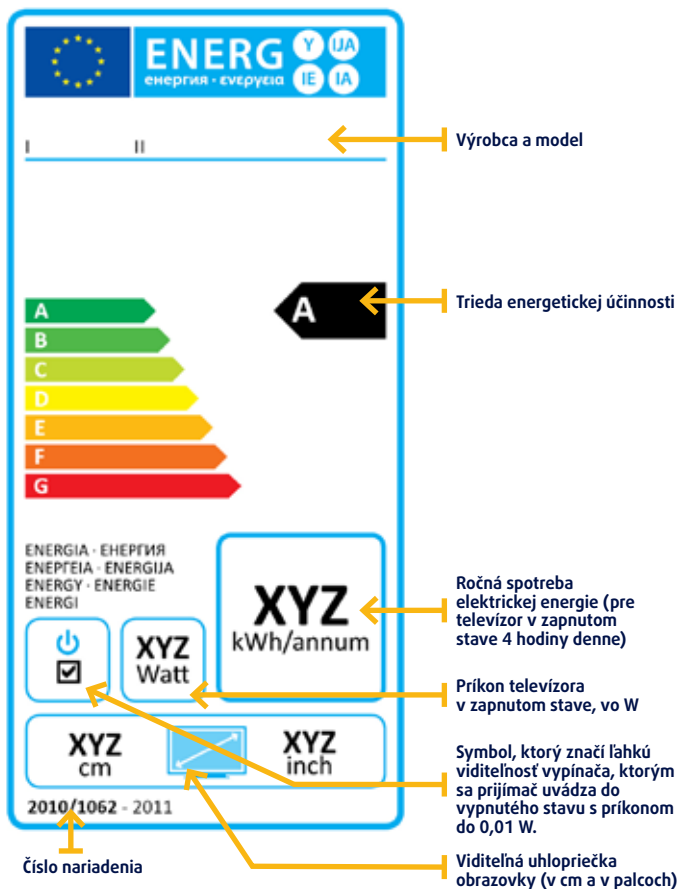
## Odporúčané kritériá výberu v súčasnosti energeticky najúspornejších spotrebičov na trhu

Hľadajte klimatizačné jednotky **triedy** energetickej účinnosti **A**.

# Televízory

Nové televízory musia byť od 30. novembra 2011 tiež vybavené energetickým štítkom.

## Nový štítok



## ● **Ďalšie zmeny**

- Od roku 2014 bude stupnica zmenená na rozsah A+ – F. (Symbol A+ však môžu výrobcovia využívať aj dovtedy).
- Od augusta 2011 je maximálny príkon vo vypnutom stave 0,3 – 0,5 W a v režime standby 0,5 – 1 W

## ● **Tipy na obsluhu**

- Vyberajte si televízory s podsvietením LED, spotrebujú menej energie.
- Keď kupujete nový televízor, zvážte aj, akú veľkosť obrazovky naozaj potrebujete.
- Pri zapájaní televízora využite všetky možnosti nastavenia nízkych režimov spotreby.
- Ak práve spotrebič nepoužívate, vypnite ho alebo vytiahnite zo zásuvky. Prípadne využite predlžovací kábel (zásuvkovú lištu) s vypínačom alebo káble „Master-Slave“, do ktorých môžete zapojiť aj ďalšie spotrebiče (napr. DVD prehrávač, set top box a ďalšie), a obmedziť tak spotrebu v režime standby.

## ● **Odporúčané kritériá výberu v súčasnosti energeticky najúspornejších spotrebičov na trhu**

Trieda energetickej účinnosti

Televízory s uhlopriečkou 100 cm a viac **A+ a lepšie**

Televízory s uhlopriečkou do 100 cm **A a lepšie**

Príkon v pohotovostnom režime (standby) **Max. 1 W**

Príkon v režime zapnuté **Max. 90 W**



## Ostatné spotrebiče

### Tipy na úspornú prevádzku

- Notebooky sú v porovnaní s klasickými počítačmi menej energeticky náročné, napriek tomu, keď ich nepoužívate, odpojte aj sieťový zdroj od siete.
- Drobné elektrospotrebiče na batérie spotrebujú viac elektrickej energie než tie, ktoré sú do zásuvky (dobíjanie).
- Staré monitory sú energeticky náročnejšie než LCD monitory, rovnako ako klasické televízory oproti LCD televízorom.
- Najúčinnjší ohrev vody na čaj/kávu je vo varnej kanvici.
- Mikrovlnné rúry s grilom majú menšiu energetickú náročnosť pri grilovaní menších porcií než elektrické rúry.
- Pri žehlení začnite programom na ľan, bavlna (max.), nežehlite celkom suchú bielizeň.



## Spotreba v režime STAND BY

Znamená spotrebu elektriny v pohotovostnom režime, teda v čase, keď spotrebič nepoužívame.

Spotreba prístrojov v režime STAND BY je okolo 0,5 až 10 wattov, pri starších spotrebičoch až 20 wattov.

### Tipy na úspory – obmedzenie režimu STAND BY

- Nevyužívaný spotrebič úplne vypnite.
- Ak nie je možné prístroj úplne vypnúť, je možné ho napojiť cez predlžovaciu šnúru s vlastným vypínačom alebo s časovačom.
- Nenechávajte nabíjačky na batérie či mobily v zásuvke, keď ich práve nedobíjate.
- Nastavte automatické prepínanie PC a monitora do režimu „spánku“.
- Vypínajte Wi-Fi, infračervený port, Bluetooth, externé reproduktory PC, tlačiarne a ďalšie periférie, ak nie je nutná prevádzka.

## Sledovanie spotreby energie

Radi vám pomôžeme pochopiť súvislosť spotreby energií a finančných nákladov vo vašej domácnosti.

- Významný podiel na celkovej spotrebe energií majú elektrospotrebiče.
- Skutočnú spotrebu môžete zistiť pomocou merača spotreby.
- V predajniach Datart ponúkame na kúpu merače na trvalé sledovanie.



Na základe výsledkov merania môžete s našimi predavačmi prekonzultovať vhodnosť nákupu nových spotrebičov.



# Naším cieľom je 100 % spokojných zákazníkov

## Štandardné služby

### DOPRAVA DATART

U nás si nemusíte robiť starosti s dopravou kúpených spotrebičov.

- Kúpený tovar vám **dopravíme** a navyše aj **vynesieme na miesto určenia**.
- S našou dopravou môžete využiť tieto ďalšie služby:
  - **základnú inštaláciu** väčšiny spotrebičov **zadarmo**,
  - **odvoz a ekologickú likvidáciu** starého spotrebiča
- Naša doprava vychádza v ústrety vašim individuálnym potrebám – tovar vám zavezieme v ranných, alebo večerných hodinách, prípadne vám tovar pripravíme do 60 minút na akékoľvek predajni (služba Expresný nákup).

### ZÁKLADNÁ INŠTALÁCIA SPOTREBIČOV ZADARMO

Staráme sa, aby vám všetko správne fungovalo. Ani najlepší návod nenahradí našu prax.

- Služba zahŕňa nielen bezplatnú základnú inštaláciu vybraných produktov, ale ak je to možné, aj **úpravu základných funkcií a prepojenie spotrebičov** s ďalšími zariadeniami **vrátane ich sprevádzkovania**.
- Okrem základnej inštalácie spotrebičov **zadarmo** sme vám schopní po dohode poskytnúť platenú odbornú inštaláciu vybraných spotrebičov.

### ODVOZ A EKOLOGICKÁ LIKVIDÁCIA STARÉHO SPOTREBIČA

Pomôžte nám v starostlivosti o životné prostredie.

- Pri kúpe nového spotrebiča zabezpečíme **odvoz starého spotrebiča vrátane jeho následnej ekologickej likvidácie**.
- V každom našom obchode navyše nájdete aj **kontajnery na recyklovanie batérií, malých domácich spotrebičov a žiaroviek**.

[www.datart.sk](http://www.datart.sk)

Zákaznícka linka 0850 DATART (0850 328 278)